

Slovenski REPUBLIKANEC

(prej Avtonomist)

Glasilo Slovenske Republikanske Stranke kmetov in delavcev.

Uradništvo in upravnništvo v Ljubljani, Breg št. 12. II.
Telefon 119.

Izhaja vsak petek.

Mesečna naročnina 5 Din. — Cene oglasov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Pri malih oglasih vsaka beseda 50 par.

Št. 51.

Ljubljana, dne 19. decembra 1924.

Leto IV.

Kaj hočemo?

Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!

Kmetje in delavci! Poglejte, kako vas farbajo!

»Domoljub« je brez dvoma najbolj razširjen list v Sloveniji. »Domoljuba« bere vsak teden okoli sto tisoč ljudi! Če ni volitev, imajo ljudje tudi prav, da ga bere, ker je list v prijetnem položaju, da izhaja lahko na mnogo straneh, kjer prinaša najbolj raznovrstno berilo. Kedar pa se bližajo volitve, se »Domoljub« popolnoma izpremeni in se ne plaši niti najbolj grdih lažij, zavijanj in podtikanj. To je žalostno tembolj, ker velja list za katoliško glasilo!

Svojo trditev, da v »Domoljubu« v času volitev kar mrgoli lažij in neresnic, hočemo pa tudi dokazati. Samo en kos resnice še ni resnica!

V svoji zadnji številki, ki je izšla dne 10. decembra, piše »Domoljub«: »... Naša stranka je imela v onem prvem volilnem boju po prevratu celo vrsto nasprotnikov. Stari liberalci so si takrat dali novo ime demokratje. Zerjav je bil prepričan, da se skozi novo obleko ne bodo videli stari grehi. Da ujame tudi med kmetiskim ljudstvom čim več glasov, je rodil takoimenovano Samostojno kmetijsko stranko. Poleg teh dvojih sta takrat Kristan in Prepeluh bobnala proti stranki našega ljudstva pod zastavo socialnih demokratov.«

Naš odgovor: Res je, da je bil g. Prepeluh l. 1918. socialen demokrat. Res je tudi, da je bil g. Kristan takrat socialen demokrat. Do tu ima »Domoljub« popolnoma prav. Nima pa prav »Domoljub«, ker molči o tem, da je bil g. Prepeluh kot socialen demokrat tudi republikanec in dalje molči »Domoljub« o tem, da se je g. Prepeluh ravno zaradi stališča, ki so ga zavzeli socialni demokratje v vprašanju avtonomije, prav temeljito sprl s socialnimi demokrati in je njihove vrste zapustil, ker je bil dosleden republikanec in avtonomist že takrat, ko je dr. Korošec še prav ponižno prisegal svojo zvestobo kralju kot kraljevski in centralistični ministrski podpredsednik! Tako se glasi cela resnica!

Pravica do mandata.

V isti številki piše »Domoljub«: »... Pa je prišel Albin Prepeluh, ki je, kakor zgoraj povedano, delal l. 1920. za socialdemokrate, na to-le misel: »Po zadnjih dogodkih je vsa dežela razgreta. Morda zavre tudi moj lonček, če ga pristavim. Če je mogel Pucelj l. 1920. biti izvoljen, zakaj ne bi tudi moj lonček l. 1925. zavrel?«

Naš odgovor: Te besede so prostaško in surovo norčevanje iz osebe g. Prepeluha. »Domoljub« ima slovenske kmete še vedno za tako neumne, da bodo rekli: Če je g. Prepeluh res tako slab človek, potem ga ne bomo volili! — (Stvar je pa čisto drugačna! »Domoljub« se ne boji osebe g. Prepeluha, ampak on se boji republikanske ideje, ki se širi med Slovenci kot povodenj! G. Prepeluh ne bo nikomur nič storil, kakor doslej še ni nikogar ubil ali oropal, pač pa bo republikanska ideja slovenskim monarhistom z dr. Korošcem vred njihove monarhistične račune temeljito zmešala! A name-

sto da bi »Domoljub« povedal, kaj ima proti republikanski ideji — se zviija in zviija kakor martinček v precepu in se jezi na osebo g. Prepeluha! Kaj pa, če bi g. Prepeluha zadela še pred Božičem kap? Ali misli »Domoljub«, da bo s smrtjo g. Prepeluha tudi že konec republikanske misli med Slovenci? Ali bo po smrti dr. Korošca že konec Slovenske ljudske stranke?

Kar se pa tiče »lončka, ki ga pristavlja g. Prepeluh«, bodi »Domoljub« povedano, da je »lonček« g. Prepeluha ravno toliko vreden kakor »lonček« dr. Korošca! Dr. Korošec ni prav nič druge sorte državljan kakor g. Prepeluh in kakor ima g. dr. Korošec pravico potegovati se za mandat kot državljan, ima tudi g. Prepeluh pravico potegovati se za mandat kot državljan! Če pa je boj za mandat po naziranju »Domoljuba« sramota, zakaj se bori za mandate tudi SLS z dr. Korošcem na čelu? Do mandata ima vsak državljan pravico, ljudje ga pa dajejo! Posebnega patenta na mandat pa tudi dr. Korošec nima in tudi monarhistična Slovenska ljudska stranka ne!

Radić bi rad spravil Slovence pod Hrvate!

»Domoljub« piše dalje: »Našim bravecem je znano, da bi Radić rad spravil Slovence pod Hrvate. Zato rabi pomočnikov in Prepeluh je stopil v hrvatsko službo, kakor je l. 1920. Pucelj stal v službi velesrbskega Zerjava.«

Naš odgovor: Dovoljujemo si vprašati »Domoljuba«, kdaj in kje je Radić rekel, da hoče spraviti Slovence pod Hrvate? Dokazite svojo trditev gospodje, če jo morete! Kar tja v en dan blebetajo stare babe, ne pa možje! Mi vemo pa ravno nasprotno od tega, kar trdi »Domoljub«. Mi vemo, da se je Radić za časa svojega bivanja v Londonu prav toplo zavzel tudi za Slovence in vemo tudi, da je v interesu Slovencev govoril prav lepo tudi o dr. Korošcu, ki sedaj Radiću njegove lepe besede tako lepo povračuje! Vse to smo pred letom dni natančno poročali v »Avtonomistu« in tudi »Slovenec« je to poročal! Ali berejo gospodje pri »Domoljubu« samo liberalno »Jutro«, katoliškega »Slovenca« pa ne?

Kakor pa Radić ni nikdar in nikjer zahteval, da morajo priti Slovenci pod Hrvate, tako tudi g. Prepeluh ni stopil v hrvatsko službo. Kdor gre v službo, dobi za svoje službovanje denar. Kdaj in kje in koliko pa je dobil denarja g. Prepeluh od Hrvatov?! Povejte to!! Mi smo javno in jasno povedali, da smo s politično nam sorodno hrvatsko republikansko stranko federativno zvezani, tako kakor so med seboj zvezani n. pr. angleški in nemški katoliki v gotovih stvarih, sicer pa so Angleži lahko Angleži, Nemci pa Nemci! Mi smo s hrvatsko republikansko stranko »zvezani« kot republikanci ravno tako, kakor je na pr. Slovenska ljudska stranka »zvezana« s hrvatsko ljudsko stranko! Zaradi te »zveze« pa mi še nikdar nismo očitali ne Slov. ljudski stran-

ki, da hoče »podjarmiti« Hrvate, niti hrvatski ljudski stranki, da hoče »podjarmiti« Slovence«. Tako oslovsko očitanje je ostali prihranjeno »Domoljubu«.

Monarhist« Radić.

Dalje piše »Domoljub«: »Svoj čas je dal Davidović, voditelj jugoslovanske demokratske stranke, izjavo, da se je radićevska stranka čisto določno izjavila za monarhizem, torej za kralja — seveda po angleškem vzoru. Tega ne smemo pozabiti, ker Prepeluh, ki je hrvatski agent v Sloveniji, vedno šari z republikanstvom.«

Naš odgovor: Kar trdi tukaj »Domoljub«, je povedal znova tudi dr. Korošec na zboru zaupnikov SLS v Celju. Če »Domoljub« kakšno bedarijo napiše, mu tega ni za zameriti, če pa sam dr. Korošec izusti kakšno tako traparijo, je to sramotno in nepošteno. Stvarno smo na to bedasto trditev, da je Radić monarhist(!!!), odgovarjali že v zadnjih številkah našega lista. Danes ponavljamo svoj odgovor med »dnevnimi vestmi« in pa v odgovoru na govor g. dr. Korošca.

Kakor bo veter pihal!

»Domoljub« piše: »Radićeva stranka je za monarhijo po angleškem vzorcu (glej naš odgovor!), SLS zastopa stališče, da so v njej lahko monarhisti in republikanci. Iz tega se vidi, da je SLS po svojih pristaših (a po svojih voditeljih ne? op. ur.) mnogo bliže republikanstvu kot Radićeva stranka (!). SLS bo tudi — kadar bo to umestno — (torej šele takrat, ko bodo glavno delo opravili drugi!) svoje stališče jasno in nedvomno poudarila ter se potem (kaj pa, »potem«!) tega tudi držala, ker SLS nima navade, da bi svoje programe vsak mesec menjavala kot g. Radić in njegov agent Prepeluh, ki je bil najprvo socialist, potem se je ponujal SLS in danes je Radićev.«

Naš odgovor: Mi smo že neštokrat povedali, da je načelo monarhizma za načelom republikanstva ne da nikakor zediniti. To ve danes vsak pameten človek. Če bi bilo mogoče zediniti dve taki nasprotni načeli, bi bilo vendar čudno, da na tako sijajno misel niso prišli že tudi Francozi, kjer se tepejo republikanci z monarhisti na življenje in smrt. Čudno bi bilo, da niso na to misel prišli že tudi Nemci, kjer so se vršile zadnje volitve predvsem v znamenju boja za republiko in proti monarhiji! Tudi Čehi še niso tako daleč, da bi rekli, da je »vseeno«, ali imajo kralja, ki svojo oblast podeduje, ali pa od ljudstva izvoljenega predsednika! Ta svetovna iznajdba,

Odgovor na govor g. dr. Korošca v Celju.

I.
Dne 11. decembra so zborovali v Celju zaupniki Slovenske ljudske stranke. Na tem zborovanju je govoril načelnik SLS g. dr. Korošec in je rekel med drugim tudi to-le: »Mi Slovenci ne zahtevamo ničesar, kar bi bilo proti zdravi pameti ali proti obstoju države. Mi zahtevamo svoje prirodno pravo. Nič več, nič manj! Mi se zavedamo svoje slovenske narodnosti in se hočemo kot slovenski narod v tej državi svobodno izživeti. O tem se z nami

da so lahko monarhisti in republikanci združeni v eni organizaciji, je bila pridržana »Domoljubu«.

Imenitno je tudi priznanje, da bo tudi SLS postala republikanska, ampak šele takrat, »kadar bo to umestno«! S tem je »Domoljub« samega sebe silno udaril po zobeh! Ali takrat, »kadar bo to umestno«, ne bo več »vseeno«, če je kdo monarhist ali pa republikanec? Ali je to samo danes »vseeno«? V stvari sami pa »Domoljubova« obljuba, da bo tudi SLS postala republikanska (»kadar bo umestno«), zopet sijajno pobija »Domoljubovo« trditev, »da SLS nima navade, da bi svoje programe vsak mesec menjavala«. Danes biti monarhist, jutri pa republikanec (»kadar bo to umestno«), to se ne pravi menjati svojega programa — to se imenuje »politična doslednost«! Kajpada, samo pri »Domoljubu«, pri drugih pa ne!

Važno politično modrovanje.

»Domoljub« piše: »Čim bolj se bo pri nas in na Hrvatskem z republikanstvom šarilo, tembolj se bodo Srbi iz nasprotstva proti Hrvatom in Slovencev poprijemali monarhizma. Dokler pa bodo Srbi monarhisti, toliko časa ne bo republike, čeprav bi jo Prepeluh oznanjal z gore Sinaj. Zato ni prav nič v interesu republike, če tisti Slovenci in Hrvati, ki danes najglasneje oznanjajo republiko, na ves glas vpijejo po republiki. Zakaj s svojim vpitjem monarhijo le utrjujejo. Zato SLS pametno molči, vpije pa Prepeluh, ker mu prav posebno gre za to, da po republiki pripleza do mandata.«

Naš odgovor: Kaj uči »Domoljub« s temi besedami? »Domoljub« pravi s temi besedami, da mora tisti, ki hoče kaj doseči — molčati! Otroki, ki hoče kos kruha, ne sme odpreti ust, ampak naj molči! Kdor potrebuje denar na posodo, naj molči! Ga bo že kdo sam od sebe prinesel!

Mi radi verjamemo, da naše republikansko vpitje gospodom monarhistom ni všeč! Tudi monarhističnim voditeljem SLS in njihovim monarhističnim tovarišem ne. To nas pa ne bo prav nič oviralo, da bomo še naprej kričali kot divji proti monarhistom in za federativno republiko! Tako bomo kričali tako dolgo, dokler ne bo v Sloveniji monarhizem zatrt. Takrat bodo tudi voditelji SLS spoznali, da je »že umestno«, da postanej otudi oni republikanci in takrat bodo tudi časopisi monarhističnih voditeljev SLS ponosno pisali, da so bili tudi oni republikanci »že od nekdaj«, in niso postali republikanci šele takrat, »ko je bilo to umestno«.

ne da več razpravljati, v tem oziru so za nas razprave končane... Glavno je in ostane za nas, da se omogoči Slovencev in državi vsestransko samostojno življenje. Ali se oblika te samostojnosti imenuje slovenska republika ali federacija ali avtonomija ali oblast ali srez ali kar hočete, o tem bo sporazum med pametnimi in treznimi brati prav lahek.«

Tako je govoril g. dr. Korošec l. 1924. v Celju. Leta 1919. pa je stalo v »Slovenec«: »Vseslovenski

shodi bodo jutri prenehali, začeli se bodo za nas jugoslovanski.« (»Slovenec« 15. januarja l. 1919.)

Šest dni pozneje, dne 21. februarja l. 1919. pa so brali ljudje v »Slovenec« govor g. prof. Remca, ki je rekel: »... V politiki naj se uvede centralizem!«

Ali niso to moške besede za slovensko samostojnost in za slovensko neodvisnost?

Takih in podobnih izjav smo objavili v »Slov. Republikanec« dne 5. decembra l. 1924. celo vrsto. Kdor jih hoče vse, naj se obrne na upravo »Slov. Republikanec«, Ljubljana, Breg št. 12., dokler je še kaj izvodov na razpolago.

II.

G. dr. Korošec je rekel dalje: »G. Prepeluh je dolgo pisal in izdal »Avtonomista«, in pričakovali bi, da vsaj on zna, kaj je slovenska avtonomija. Pa smo se zmotili in to dvakrat zaporedoma. K slovenski avtonomiji računamo v zemljepisnem pogledu tudi Prekmurje, a Prepeluhovi politični krušni očetje pa ga hočejo za Hrvate, ki ga ne damo. Nadalje si predstavljamo slovensko samostojnost tako, da bomo mi Slovenci za se, da bo naše središče bela Ljubljana, a sedaj čujemo naenkrat, da bi morali pod Hrvate in imeti Zagreb za središče... Zagreb nam je mil in drag, a Ljubljana je ljubljena naša matuška. Kdor tega ne razume, ne razume slovenske duše, je zgubil živo zvezo s slovenskim narodom, je postal pripraga Radičevega voza na Slovenskem.«

Iz besed g. dr. Korošca bi se dalo sklepati, da samo on razume »slovensko dušo«. Kako dobro pa on razume slovensko dušo, naj presodijo naši bralci sami iz njegovega govora, ki ga je imel na shodu zaupnikov SLS meseca januarja l. 1919. Na tistem zborovanju je rekel g. dr. Korošec:

»Predvsem nam je treba misliti sedaj na dobrobit našega celokupnega jugoslovanskega naroda (ne »slovenskega«!), na prospeh naše novorojene države, to je sedaj glavna zadača Vseslovenske ljudske stranke.«

V Belgradu pa je bil g. dr. Korošec tako navdušen in zaveden Slovenec, da je svoj poslanski klub imenoval »jugoslovanski klub«, v parlamentu pa je izjavil, »da je slovensčina v parlamentu odveč! O ti ljuba »slovenska duša«! Ali ne čutiš, kako si kosmata in umazana?»

Zavratne spletke.

Pri nas v Sloveniji imamo hvalevredno navado, da se v času volitev ne borimo drug proti drugemu na podlagi načel, ampak večinoma le z lažmi in z zavratnimi spletkami.

Ena taka spletko so bile grožnje. O teh smo govorili že v zadnji številki v članku »Prazen strah«. Vsi nasprotniki republikancev so dan za dnem širili med nami vesti, da bo vlada vse republikance zaprla, da jim bo prepovedala nastopiti pri volitvah itd. Vse to pa ni nič res, ampak je vse od konca do kraja izmišljeno samo zato, da bi se republikanci ustrašili.

Drugo spletko so napravili na ta način, da so poskušali zanesti razdor med hrvaške in slovenske republikance, da ti ne bi nastopali složno, ampak da bi postavili v Sloveniji slovenski republikanci svoje kandidate, hrvaški republikanci pa zopet svoje. Na ta način so hoteli doseči, da ne bi ne eden ne drugi ne dobil niti kolčnika! Razdor pa so hoteli doseči s tem, da so naučili nekaj svojih zaupnikov, naj pišejo pisma v Zagreb samemu Radiću, kjer ga naj prosijo, da bi on sam nastopil tudi v Sloveniji, češ da se slovenskim republikancem ne sme in ne more zaupati!

Če bi se bila ta nakana posrečila, bi se bili po pravici smejali gospodje voditelji monarhistične SLS, ki so to sleparijo zasnovali in ki so nalašč širili med ljudmi vest, da je že

Na očitek, da so slovenski republikanci samo »pripraga Radičevega voza«, pa odgovarjamo: »Če smo mi »pripraga Radičevega voza«, je g. dr. Korošec »pripraga laškega voza«! Kakor družji njega z Rimom verska ideja, tako družji naš s hrvaškimi republikanci republikanska ideja. Mi, ki to stvar razumemo, g. dr. Korošcu njegovih idejnih vezi z Rimom ne očitamo. Zakaj tedaj g. dr. Korošec očita nam naše idejne vezi? Zakaj nam ne očita, da smo »pripraga« ameriških, ali francoskih, ali čeških, ali avstrijskih republikancev?

III.

Kaj misli dr. Korošec o monarhiji in republikli?

O tem velezanimivem vprašanju se je izrazil dr. Korošec tako:

»Ker sem že pri Prepeluhu in Radiću, naj povem tudi svoje misli o monarhiji in republikli. Da je število republikancev v naši stranki po zadnjih dogodkih v Belgradu zelo, zelo narastlo, je nepobitno dejstvo. A kar se tičenašega načelnega stališča, smo ravno v Celju že enkrat rekli, da smo pristaši čiste demokracije, to je, da neovirano vlada v državi narodna volja... To je bilo naše stališče večeraj, je danes in bo ostalo za vedno.«

Če bi imel g. dr. Korošec nekoliko boljši spomin, se l. 1924. ne bi skliceval v Celju na to, kar je govoril v istem Celju pred par leti. Ali pa ima on mogoče jako dober spomin, pa računa na slab spomin svojih takratnih poslušalcev? Nam se zdi, da se je v tem oziru precej zmotil! Tako trdno in trdo, kakor je on pred leti nastopil v Celju za monarhijo, ni še nastopil nikdar nihče v Sloveniji. Le naj vpraša svoje takratne zaupnike!

Prav prisrčno nas pa veseli njegovo priznanje, »da je število republikancev v njegovi lastni stranki zelo, zelo narastlo.« To je sijajno priznanje za naš trud! G. doktor Korošec se lahko trudi in muči za monarhijo kakor se hoče, pomagalo mu vse skupaj ne bo nič — tudi Slovenska ljudska stranka se republikanizira, čeprav počasi in polagoma. Ta proces se bo nadaljeval v celi Sloveniji ne samo pri SLS, ampak pri vseh sedanjih strankah, tako dolgo, dokler ne bo cela Slovenija — republikanska! Našega republikanskega gibanja ne ustavi nobena sila več!

S tem dejstvom bo moral tekom let računati tudi g. dr. Korošec.

tež ponudbi smo poročali že v zadnji številki »Slov. Republikanec«, kjer smo tudi povedali, da smo to ponudbo odbili, kakor so jo odbili tudi hrvaški republikanci.

To ponudbo smo odbili v prvi vrsti zato, ker smo takoj dobili vtis, da je cela ponudba umazan maneuver belgrajske vlade, ki je hotela s pomočjo svojih od nje plačanih

belgrajskih »komunističnih voditeljev« po vsi sili spraviti skupaj svoje komuniste z republikanci, da bi na ta način lahko pred vseh svetom dokazala zvezo republikancev z boljševiki in nas vse skupaj — razpustila!

To je bil pravi pomen tiste ponudbe. Mi se hvala Bogu na to lihanico nismo vsedli.

Koga bomo volili?

Za vsakega pametnega človeka in za vsakega zavednega Slovenca bo odločitev 8. februarja jako lahka, če bo znal odgovoriti na sledeča vprašanja:

Prvo vprašanje: Katere stranke v Sloveniji so monarhistične?

Odgovor: Monarhistične stranke v Sloveniji so:

Slovenska ljudska stranka ali SLS;

Jugoslovanska demokrat. stranka ali JDS;

Samostojna kmečka stranka ali SKS.

Zaveden Slovenec se ne more odločiti za nobeno od imenovanih strank.

Drugo vprašanje: Katere politične stranke v Sloveniji so republikanske?

Odgovor: Republikanske stranke v Sloveniji so:

Slovenska republikanska stranka ali SRS;

Vse socialistične stranke; Komunistična stranka.

Vsak zaveden Slovenec se bo odločil za eno izmed teh treh skupin.

Tretje vprašanje: Katere izmed zadnjih treh skupin stoje pod belgrajsko komando?

Odgovor: Pod belgrajsko komando stoje:

Vse socialistične stranke in komunisti. Vsi ti imajo svoje centrale v Belgradu.

Ker pa noben zaveden Slovenec ne more voliti monarhistov in tudi ne od belgrajske komande odvisnih strank, zato bodo vsi zavedni Slovenci volili 8. februarja samo:

SLOVENSKO REPUBLIKANSKO STRANKO KMETOV IN DELAVCEV!

Iz naše organizacije.

Madole na Štajerskem. Tu se je 30. novembra 1924 ustanovila krajevna pol. organizacija, katere predsednik je Martin Emeršič, kmet pri Sv. Ani. Tajnik je Jakob Ferlič, blagajnik pa Andrej Juršič. Odborniki so: Martin Kropec, Franc Grobošek, Jurij Sovič, Filip Pušar, Blaž Kropec, Martin Kovačič, Štefan Škerbiš, Janez Vrečko, Miha Zunko in Jurij Sajko, vsi kmetje ali obrtniki. Naša misel se širi kakor povodenj.

V Marenbergu se je nenapovedano zbralo toliko ljudi, da je naš slučajno navzoč zastopnik moral govoriti o programu in ciljih SRS. Med narodom je republikanska ideja tako živa, da je ne more nobena sila več zatreti. — Ljudje prosijo shodov in govornikov. V kratkem se vrši tu in v Remniku javen shod SRS.

Dravograd je dobil 13. t. m. krajevno organizacijo. Na sestanku po

§ 2. shodnega zakona se je zbralo precej naših pristašev. Naš prijatelj časnikar Roman Bendé je jasno in razumljivo razložil velepomembnost organizacije ter idejo svetovnega republikanstva. Razvil se je prost razgovor o raznih vprašanjih, zlasti so se vsi zanimali za papirnate bombe na g. Prepeluha, ki jim je trn v peti. — Na sestanek so se vrnili tudi Orjunaši, ki pozvani, da odidejo, ker nimajo vabil, sicer niso odšli, nakar jim je naš govornik dajal take odgovore, da so se umaknili. Priznati moramo, da so se vsi razum enega štenkača vedli dostojno. Pač pa so sprevideli, kako zrel je naš človek za republiko in da se nikogar ne boji. — Odbor je sestavljen takole: Predsednik: Ponedeljak Pavel; namestnik: Barth Franc, tajnik: Verdnik Franc, blagajnik: Trevn Rudolf. Odborniki pa: Preglav Simon, Segelj Jožef, Škrube Jožef.

„Republikanski monopol“

V zadnji številki »Slov. Republikanec« smo objavili med »Dnevnimi vestmi« poziv na svoje somišljenike, naj hodijo pridno na shode, katerih pa naj ne motijo, ker je to kaznivo, ampak naj vedno počakajo, da govorniki končajo, potem pa naj vedno vprašajo: »Gospod, ali ste vi monarhist ali ste republikanec?« Dalje smo rekli, da se nihče ne bo izjavil na to vprašanje kot monarhist, pa tudi ne kot republikanec. Če bi se pa kdo le izjavil za republikanec — tako smo svetovali svojim somišljenikom — naj zahtevajo od njega tozadevno pismeno izjavo pred prijčami in naj to izjavo pošljejo nam. Tako smo svetovali svojim somišljenikom zato, ker nam je znano, da lazi po deželi vse polno agitatorjev, ki mešajo ljudi s tem, da pravijo, da so oni tudi republikanci, ampak da »za enkrat tega še ne kaže javno povedati.«

Tej dvolični in hinavski agitaciji smo hoteli napraviti konec s tem, da smo na naslov naših somišljenikov napisali omenjeni poziv. Mi smo namreč mnenja, da danes ni treba nikomur več svojega republikanskega prepričanja skrivati, ker tisti, ki je res republikanec, to tudi lahko javno pove in javno podpiše.

Naš poziv pa je prav neugodno vplival na tiste agitatorske tipe, ki z republikanskim geslom agitirajo za monarhistične stranke. Zato se je en tak tič oglasil v »Slovenec« in je napisal sledeč odgovor pod

naslovom »Republikanski monopol«:

Republikanski monopol.

»Slovenski Republikanec« št. 50, str. 4 piše med drugim: »Naši somišljeniki naj le pridno hodijo na shode! Na shodih naj razne govornike mirno poslušajo, ker je mogoče shodov kaznivo; pač pa naj le počakajo, da govorniki končajo, potem pa naj vedno vprašajo: »Gospod, ali ste vi monarhist ali ste republikanec?« Bodite prepričani, da se nihče, pa prav nihče ne bo izjavil kot monarhist, pa tudi ne kot republikanec!« Ta trditev, gospodje okoli »Republikanec«, je drzna in žaljiva. Drzna je, ker mislite, da smete samo vi dvigati republikansko zastavo in nanjo prisegati po mili volji. Kaj pa mi, republikanci SLS? Kakor listja in trave nas je že od prevrata sem; strankino vodstvo je to vedelo in se je po tem tudi ravnalo, kolikor je bilo prav. Saj je SLS širokogrudna: v svobodi prostost, v potrebi edinstvo! Le ne trkajte se preveč na prsi, ker to, kar ste Vi šele zdaj, smo mi že davno, in brez skrbi vprašajte po republikanstvu kogarkoli hočete med nami. Na dostojno vprašanje boste vedno dobili dostojen, odkrit in pošten odgovor. Pa tudi žaljiva je Vaša trditev. Ali nas imate za take figovce? Kdaj in kako smo to zaslužili? Morda boste rekli, da bi bili morali republikanci SLS v stranki izsiliti republikansko izjavo. Kaj bi bili s

tem dosegli? Saj smo vendar ljudje ki si damo kaj dopovedati. Tudi Vi niste začeli z »Republikanecem«, ampak z „Avtonomistom“!

Naš odgovor na to »izjavo« je lahek. Mi od nobenega republikanec ne zahtevamo, da mora biti organiziran ravno pri nas. Tega tudi zahtevati ne moremo. Ne more nam pa nihče zameriti, da ne verjamemo prav na republikanstvo onih »republikancev«, ki so organizirani v stranki z monarhističnim vodstvom!

Mi tudi nočemo dvomiti nad trditvijo, da je v Slov. ljudski stranki »republikancev kot listja in trave«. Je že mogoče! Toda nekoliko čudno se mora zdeti vsakemu človeku, če »republikanci SLS« kljub temu, da jih je kot listja in trave, do danes niti enkrat niso imeli poguma javno povedati, da so republikanci in da niso znali v svoji stranki priboriti veljave svojemu naziranju! Ali »republikanec SLS«, kakor se imenuje g. dopisnik v »Slovenca«, nič ne ve, kako je bilo na nekem zborovanju SLS v Celju? Ali nič ne ve, kako je monarhist dr. Korošec takrat pritisnil »republikance SLS« na tla? Če je Slovenska ljudska stranka res demokratična stranka, v kateri odločuje ljudska volja in ne komanda »voditeljev«, bi bili »republikanci

SLS« vendar lahko zmagali proti pritisku dr. Korošca če jih je res »kot listja in trave«! Če so se pa udali — in udali so se! — potem naj gredo s svojim republikanstvom spat! Republikanci, ki se na migljaj pokorijo monarhistični komandi, ne zaslužijo tega imena. Takih »republikancev« se ne bo bal noben monarhist, ampak jih bo jako vesel!

Da pa so »republikanci SLS« že davno »republikanci« to gospodje smo tudi mi že davno povedali, ko smo napisali, da ne bo dolgo trajalo, ko bomo v časopisju SLS brali, da je bila SLS »že od nek-daj« republikanska. Evo, kar smo prerokovali, se je zgodilo!

Gledé očitka »figovstva« pa pravimo: Kdor se ne upa javno povedati, kaj je, in iz svojega prepričanja izvajati tudi posledice, ta ne zasluži drugega imena! Če bi bili »republikanci SLS« znali ali hoteli svojo voljo uveljaviti, kar bi bili lahko storili, če jih je res »kot listja in trave«, bi bili s tem dosegli prav gotovo to, da danes v Sloveniji ne bi bilo posebne republikanske stranke! Slovenske republikanske stranke v Sloveniji ni ustvaril nihče drugi kot monarhistično vodstvo SLS. O tem naj premišljujejo »republikanci SLS«!

Dnevne vesti.

DANASNJI ŠTEVILKI smo priložili vsem cenjenim naročnikom poštne položnice za uplatočevanje naročnine za prihodnje leto 1925.

Celoletna naročnina svaša Din 50
polletna Din 30
četrtletna Din 15
mesčna Din 5

Oni naročniki, ki imajo še preostanek za leto 1924, naj pošljejo istega skupno s naročnino za prihodnje leto.

UPRAVA.

Kandidature. Svojo kandidatsko listo za prihodnje volitve je že vložila Slovenska ljudska stranka. Nosilec liste v obeh slovenskih volilnih okrožjih bo g. dr. Korošec. Za mesto Ljubljano Slovenska ljudska stranka še ni imenovala svojega kandidata. — Samostojni demokratje (Žerjavci) kandidirajo v ljubljanskem volilnem okrožju g. dr. Žerjava, v mariborskem okrožju g. dr. Pivka, v ljubljanskem mestu pa g. dr. Mohoriča. — Komunisti kandidirajo pod firmo „Kmečko-republikanski blok“ in sicer v Ljubljani in za mariborsko volilno okrožje g. Sedeja, za ljubljansko okrožje pa g. Makuca. — Narodni socialisti in samostojni kmetje bodo na deželi nastopili kot „Kmečko delavska zveza“. — Socialni demokrati svojih kandidatov še niso postavili.

Imeniten republikanec mora biti g. Lovrekovič, ki je odpadel od Radičeve stranke na Hrvaškem in se belgrajski vladi na ljubo odrekel republikanstvu. Njegova „stranka“ se ne imenuje več hrvaška republikanska seljačka stranka, ampak samo še hrvaška seljačka stranka. Gospod Lovrekovič pa širi po Štajerskem letake — kdo jih je plača? —, v katerih proglašča svojo stranko za „edino pravo“ republikansko stranko! To je že višek nesramnosti in mi upamo, da med slovenskimi republikanci na Štajerskem tak možakar ne bo imel sreče. Iz nastopa g. Lovrekoviča na Štajerskem pa se vidi, kako se belgrajska vlada silno prizadeva, da bi zanesla med slovenske in hrvaške republikance razkol, češ kolikor bolj bi se republikanski glasovi cepili, toliko več upanja na zmago bi imele monarhistične stranke. Za republikanstvo g. Lovrekoviča pa je značilno, da poročajo časopisi o njem, da je bil sprejet od kralja v dolgi avdijenci in da je bil gospod Lovrekovič s potekom avdijence zelo zadovoljen. Gospod Lovrekovič je torej prav pristen kraljevski republikanec.

„Republikanski teden“. Vse naše krajevne organizacije in vse svoje somišljenike še enkrat prosimo, naj

porabijo božične dni za najodločnejšo agitacijo za naš list. Vsak naj ima pred očmi, da je lasten list naše najmočnejše orožje! Če ne bi imeli lastnega lista, bi se ne mogli ubraniti niti najmanjšega napada. Zato pa storite svojo dolžnost in razširite „Slov. Republikanca“ do zadnje hrbovske vasi! Kolikor več bo naročnikov, toliko boljši bo list.

Nova krajevna pol. organizacija SRS se je ustanovila v Borovnici. Predsednik je: Kokol Franc, kolarški mojster, njegov namestnik pa Kežič Anton, pos. sin. Tajništvo je prevzel Artuš Franc, blagajniške posle pa Škrbec Anton. Odborniki so: Petrovič Alojzij, Škrbec Franc in Anzele Miha. — Le krepko in pogumno naprej.

Kdor se je ljuliko, naj ne pričakuje, da bo žel — pšenico. SLS časopisje tako nesramno laže in natolcuje, da se naše krajevne organizacije pa celo nasprotniki zgrajajo nad prisotnostjo teh patentiranih falzifikatorjev. — Zakaj poročevalci »Slovenca« ne pove, da je zbor zaupnikov SRS v Zidanem mostu sklenil z ozirom na absurde napade od strani »krščanskih« listov zaupnico g. A. Prepeluhu. Ker je osebno preskromen, ni dopustil, da bi se faktično sklenjena zaupnica dala v list, medtem, ko je blizu časa, ko boste v vseh kotih Vaših uredništva sami kovali sebi zaupnice, ker bo ogoljufani narod — vam dal — zaušnice. Ogabno pisanje in psovanje pa je znamenje, da mi vstajamo in vas je — strah!

Štajerski republikanec.

Razne monarhistične intrige napram slovenskim in hrvaškim republikancem. Kakor znano je bivši hrvaški poslanec Lovrekovič stopil v Pašičevo službo in poskuša z vladno pomočjo in vladnim denarjem razbiti enotne vrste republikanskega hrvaškega naroda. Svojo lažnjivo propagando širi tudi po Štajerskem, kjer meče med ljudstvo cele kupe letakov kot prava hrvaška republikanska stranka. To pa je zvižajača monarhistov, da bi razbili slovensko republikansko stranko ter tako preprečili sijajno zmago republikanizma v Sloveniji. Somišljeniki, vedite, da so to volkovi v ovčjih kožah, zato se ne pustite varati s takšno monarhistično zaroto. Poročajo nam, da so ti Pašičevi hlapci dobili na svojo stran nekatero častihlepneže, ki jim ni do republike, temveč zgolj in samo do mandatov. V tej službi se nahaja na Štajerskem trgovec Tomo Velđin v Središču, ki nagovarja razne ljudi, da bi mu nasedli ter postali

pripraga te Pašičeve intrige. Tudi na Kranjskem hodi okoli nek lesni trgovec Muren iz Kandije pri Novem mestu in nagovarja razne vplivne pristaše prave republikanske ideje, da bi tvorili posebno republikansko kandidatno listo. Ti monarhistični agenti, ki so v službi sedanjega batinaškega režima, lažejo, da so oni v zvezi z Radičovo stranko, kar seveda ni resnično. Opozarjamo na te intrige vse pristase Slovenske republikanske stranke in jih prosimo, da ljudstvo pouče o teh intrigah raznih častihlepnežev. **Edina »Slovenska republikanska stranka kmetov in delavcev«** je v federativni zvezi z Radičovo stranko. Če pridejo takšni Pašičevi agenti med Vas, pokažite jim vrata!

Pomoč invalidem. Ne mislite, da je tu zopet drugih 100 milijonov, ne dragi čitatelj, to so še stari obljubljeni, ki pa, če nastopi hud mráz, zamorejo tudi pomrzniti. Da ta uboga invalidska para za Božič res ne bode pričakovala kake večje podpore in sicer, kakor je bilo predvideno v zadnji številki tega lista, bode naj pojasnjeno, da vlada baje namerava s temi 100 milijoni invalidom povišati današnje pokojnine, toda samo za nekaj procentov in sicer od 30—50%. Tako n. pr., če ima danes mesečno Din 7.50, bi po 30% povišku prejel Din 9.75. Vojna vdova, ki sedaj prejema mesečno Din 50,— bi po 50% povišku prejela celih Din 75.—; preživlja pa naj sebe in kopicó lačnih otrok. To so torej tiste visoke podpore. Polég tega naj se s temi milijoni izplačajo še zaostale pokojnine, katerih mnogi redno ne prejemaajo. Toliko v vednost in ravnanje, da si ne bode mogoče ta ali oni invalid ali vdova za praznike nakupil kakih priboljškov. Revež ostane revež, četudi se mu obljubi 100 milijonov. Čas pa pride, ko bodo ti naši glasovi odločevali.

Sodba g. Štefana Radiča o našem listu. Zadnji »Slobodni dom« v Zagrebu piše sledeče: »Slovenski Republikanec« v Ljubljani kar v prah razbija laži in neumnosti nekoga radikalskega klerikalca Lenarda in laži ter natolcevanja številnih klerikalnih listov. Užitek je čitati, kako ta republikanski borec iskreno, pošteno in temeljito razlaga pravico samoodločbe slovenskega naroda in nauk o kmečki republiki. Slovenskim klerikalcem je že tako tesno, da si ne znajo drugače pomagati kot z lažjo, da bo Albin Prepeluh kandidiral proti Radiču, tako kakor je to storil pred dvema letoma Novačan. Seveda ni to res, ker je Prepeluh, znan slovenski književni in politični delavec, republikanec že nad 20 let, a kar je glavno: kakor je pošten in delaven, tako je tudi skromen. Tudi nosilstva kandidatne liste za Kranjsko (Ljubljana-Novomesto) ni prevzel iz častihlepja ali zaradi mržnje napram klerikalcem, temveč iz prepričanja, da je to v resnici narodna dolžnost in narodna potreba.« — Tako dementira Štefan Radič laži raznih naših nasprotnikov!

»Domoljubovo« volilno geslo se glasi: Za državne tatove, ki kradejo milijarde našega denarja — ali proti njim. Za velesrbe, ki hočejo Slovence in Hrvate v babilonsko sužnost — ali proti njim. Za narodne izdajice, ki so nas prodali centralizmu — ali proti njim. Za Juda Iskarijota, ki nas dan za dnem izdaja in prodaja v gospodarsko, politično in versko smrt — ali proti njemu. Za svobodno Slovenijo — ali proti njej. Tako se glasi volilno geslo »Domoljubovo«. Naše volilno geslo pa se glasi: **Ali za monarhijo — ali za republiko!** Značilno je, da »Domoljub« v svojem volilnem geslu ne zine o republiki niti besede!

Dober kralj mora biti kralj Španije. Španci se namreč že silno dolgo vojskujejo v Maroku. Dolgotrajnost te vojske razlaga slavni španski pisatelj Ibanez s tem, da pravi, da je španski kralj velik delničar tiste paroplovne družbe, ki prena-

ša špansko vojaštvo in vojni material v Afriko, in obenem je velik delničar raznih municijskih fabrik. Tako je poročala graška »Tagespost«.

Nehvaležnost. Med kandidati Slovenske ljudske stranke za državni zbor, katerih imena so objavili pretekli teden, ni več imena Jože Gostinčar. Jože Gostinčar je bil eden najbolj poštenih zastopnikov v SLS organiziranega delavstva že v avstrijskem parlamentu. Sedaj pa je naenkrat zanič! Umakniti se je moral inženjerju Dušanu Serneču, upravnomu svetniku Gospodarske zadružne banke v Ljubljani, ki bo za delavstvo gotovo več storil kakor „izvagonirani“ Jože Gostinčar.

Koliko denarja ima »Slov. Republikanec«? »Slov. Republikanec« je dobil l. 1921. od ranjkega cesarja Karla I milijon milijonov zlatih 20-kronskih cekinov. Potem je dobil l. 1922. od »klerikalcev« še enkrat toliko milijonov cekinov po 20 dolarjev. L. 1923. je pa dobil od Radiča in od boljševikov iz Moskve vse zlate rudnike tega sveta. Tako poroča »Slovenski Narod«, strokovno glasilo za ljubljansko trotulozo.

Poslanci kot odgovorni uredniki. Odgovorni urednik pri časopisju je oseba, ki prevzema za vsako krivico, ki bi jo list vede ali nevede komu storil, vso odgovornost pred sodiščem. List, ki piše samo to, kar je res in kar lahko dokaže in zagovarja, svojega odgovornega urednika ne bo spravil nikdar v neprijeten položaj, da bi moral biti obsojen in trpeti kazen. Drugače pa je pri listih, ki jim resnica ni prevuč sveta. Uredništva takih listov zato poskušajo vse mogoče zvižajnosti, kako bi se svoji odgovornosti pred sodiščem odtegnili. Najbolj priljubljeno sredstvo, ki se ga v ta namen poslužujejo, obstoji v tem, da si izbero za odgovornega urednika poslanca, kateremu sodišče ne more do živga, dokler je poslanec.

Na ta rovaš lahko potem razni listi pišejo in lažejo in obrekujejo, kolikor se jim ljubi. Zalibog, da se je ta grda razvada zelo razpasla tudi v Sloveniji, kar je velika sramota za Slovence sploh, za poslance pa še posebej. Tujei, ki gledajo ta pojav, nas morajo imeti za silno zaostale in nemoralne in nepoštenne ljudi, če vidijo, da se med nami proti temu žalostnemu pojavu ne pokaže nikjer resen odpor! Ali smo res že tako globoko padli? Od ljudstva izvoljeni poslancev pa bi si moral biti vedno svoje časti in svojega dostojanstva toliko svest, da bi rekel gospodom urednikom: »Če boste pisali resnico, ki jo lahko dokazate, potem ne potrebujete varstva nedotakljivega poslance. Če se pa mislite lagati, potem brani meni moja čast, da bi s svojim imenom in s svojo nedotakljivostjo šttil vaše lumparije.« — Ali se vsi gospodje poslanci tega zavedajo? Ali se zaveda te gradobe slovensko ljudstvo? Če bi se je zavedalo, bi bilo že zdavnaj proti njej protestiralo. Do danes pa tega še ni bilo! To je pa stvar, ki vsakega poštenega Slovenca boli.

Prihodnja številka »Slov. Republikanec« izide zaradi božičnih praznikov že v sredo.

Iz političnega življenja se je moral umakniti tudi bivši poslanec g. Stanovnik. Kdor prelistava stare številke »Slovenca« in »Domoljuba«, bo lahko našel vse polno hvale o bivšem poslancu Stanovniku. Danes je pa kar naenkrat tako nesposoben, da ni več za poslanca dober! Tu mora nekaj biti. Ali sta se »Slovenec« in »Domoljub« takrat lagala, ko sta ga hvalela, ali pa se gospodje lažejo danes, ko pravijo, da je g. Stanovnik nesposoben.

Prepeluhovo republikanstvo. Na sestanku zaupnikov SLS v Celju je rekel g. dr. Korošec: »O Prepeluhovem republikanstvu pa ni vredno izgovarjati besed. Ko je bil še socialdemokrat in bil tako močan, da je imel celo tri ali štiri ministre, so se mu tresle blačice in si ni upal naskočiti monarhije. Ne

verjamemo, da bi si sedaj upal, ko ne bo imel niti toliko poslancev.« — Naj gospod doktor oprusti, če ga vprašamo: »Kdaj je imel g. Prepeluh tri ali štiri ministre? Ali gospodu doktorju ni znano, da se je g. Prepeluh ravno takrat resno sprl s socialnimi demokrati baš zaradi tega, ker so postali centralisti? Kakšne svoje ministre je tedaj imel g. Prepeluh?« Resnica, gospod doktor, je ravno nasprotno: »Vi ste imeli v vladi tri ali štiri ministre, toda vsi trije ali štirje Vaši ministri z Vami vred niso niti enkrat ziniti niti besedice o »avtonomiji«, čeprav ste na zaupnem sestanku v Ljubljani (na jesen v hotelu »Union«) izjavili z lastnimi besedami, da ne greste v vlado, ki vam ne garantira avtonomije! Pa ste vseeno šli! — Res pa je, kar Vi trdite, da g. Prepeluh sam ne bo podrl monarhije. Podre pa jo lahko ves narod, če se odloči za republiko, in sicer tudi brez Vašega osebnega sodelovanja. Vi se lahko zavzame za monarhijo, kolikor hočete in lahko vodite razne vladarje na katoliške shode kakor Vam drago, pa vse skupaj ne bo nič pomagalo. Slovenija bo republikanska tudi na zunanji, kakor je po Vašem lastnem priznanju že republikanska v srcu. In g. Prepeluh bo storil vse, kar more, da se to zgodi čimprej.

Odgovor »Slovencu«. Na precej čuden način mi očitata »domišljavost«, s katero sem Vas javno pozval na odgovor v znani korupcijski zadevi, ki je vznemirila celo Prekmurje. Vi dobro veste, kakšen je motiv, ki me je napotil, da zadevo obledanim, kljub temu pa me nelogično zafkrjete ter se v svoji animoznosti zadovoljujete s psovanjem in ne daste stvarnega odgovora. Vi tudi veste dobro, da sem izsilil iz Vas opravičilo, da ste za-

devo izročili preiskavi. Tudi veste, da sem cel dokazilni material poslal takratni vladi, ne morda zato, da koga po krivici obdolžim, ampak zgolj zato, da tako obsežna korupcija ne zavzame še večjega obsega. Da pa boste zadovoljni i Vi i kompromitirani činovniki in da se nazoru o dvojni morali ne bo storila krivica, bo domišljavi g. Bendé v glavnih obrisih objavil to, kar trdi in za kar ima nepobitne dokaze. Pripominim le, da s takimi nelogičnimi odgovori škodujete dobri stvari in dajete potuho onim, ki bi umazano in očitno goljufijo na škodo države brez kontrole spravili z dnevnega reda. — V Marenbergu, 8. XII. 1924. Roman Bendé, časnikar.

Kdo šari z republikanstvom? »Domoljub« očita g. Prepeluhu, da šari z republikanstvom. Mi pa pravimo, da g. Prepeluh z republikanstvom prav nič ne šari, pač pa šarijo z republikanstvom tisti ljudje, ki pri zaprtih vratih in na tajnih sestankih ljudem govore, da so tudi oni za republiko, javno in odkrito se pa tega ne upajo povedati! O takih ljudeh se res lahko reče, da z republikanstvom samo šarijo. Kdor pa povsod javno govori in piše, da je republikanec, ta ne šari, ker govori in dela javno in odkrito, kakor se spodobi za moža.

Nepoštenost. Na zborovanju zaupnikov SLS v Celju dne 11. decembra je rekel dr. Korošec po poročilu »Slovenca« dne 12. decembra med drugim tudi to: »Radič je preteklo leto menjal monarhijo in republiko kakor bolnik svoje perilo.« — Ta izjava dr. Korošca je vrhuncem političnega zavijanja in politične nepoštenosti. Če kdo, mora ravno dr. Korošec prav dobro vedeti, zakaj in komu na ljubo je Radič enkrat res rekel, da je koncem koncev tudi »za monarhijo mo-

angleškem vzoru« (kjer kralj nima nobene moči!). Mi smo to stvar v našem listu že enkrat razložili in jo danes ponavljamo, da je Radič dal od sebe tako izjavo samo na pritisk Davidovič-Koroščeve vlade, ki je upala doseči s to izjavo dvoje: Prvič se je hotela s pomočjo take izjave vzdržati še dalje na krmilu — in zato, da Davidoviču in dr. Korošcu omogoči še nadaljnje vladanje, je Radič to izjavo podal! — drugič pa so računali prefrigani gospodje že takrat s tem, da bodo s kakšno tako Radičevo izjavo v žepu planili pri prihodnjih volitvah kot volkovi po njem, češ »Radič je republiko zatajil!« Mi smo to že zdavnaj napovedali, da bo tako in kakor nam dokazuje ravno govor g. dr. Korošca v Celju, se nismo zmotili. On je prvi, ki je Radiču za vso podporo, ki so mu jo dajali radičevci za časa njegove vlade, iz same »hvalečnosti« zagnal kamen v hrbet! Najprej hinavsko zamolčati vzroke, ki so dovedli do kakšnega dejanja, potem pa še na prav grd način komu pasti v hrbet, to pa ni lojalno in ni pošteno in od g. dr. Korošca bi kaj takega ne bi bili pričakovali!

Glavni tajnik J. S. Z., France Zužek odstopil. Glavni tajnik »Jugoslovanske strokovne zveze«, osrednje strokovne organizacije krščansko-socialnega delavstva, France Zužek, znan govornik in organizator, je na nasvet zdravnika iz zdravstvenih ozirav odstopil. — Mi bi s svoje strani sumili, da je ta odstop v zvezi z zadnjimi dogodki med vodstvom SLS in med delavsko strujo SLS, s katero si dr. Andrej Gosar ne upa odločnejše nastopiti. Zlasti nas v tej sumnji potrjuje dejstvo, da je delavski starosta Jože Gostinčar propadel kot kandidat v logaško-radovljiškem okraju v

korist inž. Sernecu. Druge, za enkrat še ne kontrolirane govornice, pa vele, da bo Jože Gostinčar proglašen za narodnega boreca s primerno pokojnino, nakar bi on prevzel glavno tajništvo J. S. Z. Oboje: kandidaturu Serneca proti Gostinčarju kakor tudi Gostinčarja kot strokovnega tajnika proti Zužku so sforsirali takozvani »prvaki« iz SLS »pod mizo« ne da bi bili vprašani o tem delavstvo.

»Stranka slovenskega naroda«. Tako se je začela imenovati Slovenska ljudska stranka, tista stranka, ki tiska svoje časopise v Jugoslovanski tiskarni in ktere poslanci se zbirajo v Belgradu v Jugoslovanskem klubu. Ker je pa v Sloveniji še nekaj drugih strank, je vprašanje opravičeno, če so pristaši vseh drugih strank morebiti zamoreci ali Kitajci? Tako povzdigovanje samega sebe je zelo podobno tisti goljufiji, ki jo delajo včasih zidarski polirji s tem, da se samolastno izdajajo za inženjerje.

Pozivamo poslednjikrat zaupnike in pristaše SRS, naj nemudoma (najpozneje do 22. t. m.) naznanijo naslove mož (ime, poklic, bivališče, občina), ki so pripravljani na dan volitev prevzeti funkcijo predstavnikov list SRS (čuvarjev skrinjic). Ta poziv velja zlasti kandidatom, ki naj skrbe, da nobeno volišče v njihovem okraju ne ostane brez čuvarja. Prijave je poslati na upravo »Slov. Republikanec«, Ljubljana, Breg št. 12.

Pošljite naročnino!

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSKIH REPUBLIKANECV.
Odgovorni urednik Drago Brozovič.
Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

Izšla je Blasnikova
Velika Pratika
za navadno leto 1925 ki ima 365 dni.
»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil najbolj vpoštevan že od naših pradedov. — Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slov. rodbini. Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din; kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri
J. Blasnika nasled. tiskarna in litograf. zavod
Ljubljana, Breg št. 12.

Ure Zlatnina
F. P. ZAJEC
optik
LJUBLJANA,
Stari trg 9.
Ščipalci Očala

Čitajte „Slovenski Republikanec!“

FR. SLOVNIK
Ljubljana, Stari trg 2
priporoča po najnižjih cenah
svoje zalogo izgotovljenih oblek
in manufaktur.
Obleke po meri se točno izvršujejo.

Rupim. Dunajski in Ljubljanski Zvon, Kres, Slov. Bčelo, Slov. Glasnik in vse druge knjige
HINKO SEVAR
antikvariat knjigarna
Ljubljana, Stari trg 34

Tybo-eljski premog drva koks angleški premog šlezjske brikete
dobavlja
ILIRIJA
Ljubljana, Kraja Petra trg 8.
tudi na obroke. Placito

Naslove oddajalcev in odjemalcev stanovanj, trgovskih in obrtnih lokalov, posojil, kreditov ter prodajalcev in kupcev hiš, posestev in premoženja dobiti proti mali odškodnini pri »Posredovalcu, Ljubljana, Sv. Petra c. 23.

Vsem cenj. gospodinjstvom priporočamo
ADRIA ljudsko ječmenovo dvojno sladno ječmenovo »S DRO«
dvojno sladno rženo »META«

KAVO

NEHAN
se dobi v vseh specializiranih prodajalnah.

Polenovka namočena se dobi vsaki petek kakor tudi vse specializirano blago po najnižjih cenah pri tvrdki
Kovačič & Japelj, LJUBLJANA, Konjski trg.

Za pouk in zabavo je potrebno dobro čtivo, ki je tudi veselje in kras knjižici. Za Din 5.— se dobi najboljši Kellerjev roman

Regina

Za Din 15.— najlepši roman srbskega pisatelja Lušića

Občinsko dete

in za Din 14.— se dobi knjiga

Zeleni kader

ki opisuje življenje legionarjev za časa svetovne vojske in razsula Avstrije — v tiskarni

J. Blasnika nasled. v Ljubljani, Breg št. 12.

Denar je poslati naprej.

EDINI TIHI PISALNI STROJ
L. C. SMITH & BROS
MOD. 8, BREZ NAJMANJŠEGA ROPOTA

ZASTOPSTVO: LUDOVIK BARAGA
Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/1.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

Ustanovljeno 1898

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Aleksandrova cesta 5

Telefon št. 367

Obreštuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri brez vsakga odbitka.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor inotudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo vsake vrste in vsakega izvora zemski premog in koks ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za litarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

NASLOV: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta šte. 15 II. nadstropje